

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

RADA

ZALECENIE RADY

z dnia 12 lipca 2016 r.

w sprawie krajowego programu reform Włoch na 2016 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Włochy programu stabilności na 2016 r.

(2016/C 299/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ⁽²⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 26 listopada 2015 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2016 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 17–18 marca 2016 r. W dniu 26 listopada 2015 r. Komisja, na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, przyjęła sprawozdanie w ramach

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

mechanizmu ostrzegania, w którym wskazała Włochy jako jedno z państw członkowskich, dla których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro. Zalecenie to zostało zatwierdzone przez Radę Europejską w dniach 18–19 lutego 2016 r. i przyjęte przez Radę w dniu 8 marca 2016 r. ⁽¹⁾ Jako kraj, którego walutą jest euro, oraz ze względu na bliskie powiązania pomiędzy gospodarkami w unii gospodarczej i walutowej, Włochy powinny zapewnić pełne i terminowe wdrożenie tego zalecenia.

- (2) Sprawozdanie krajowe na 2016 r. dotyczące Włoch zostało opublikowane w dniu 26 lutego 2016 r. Zawarto w nim ocenę postępów Włoch w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 14 lipca 2015 r., oraz postępów Włoch w realizacji ich krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”. Zawiera ono również szczegółową ocenę sytuacji przeprowadzoną na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. W dniu 8 marca 2016 r. Komisja przedstawiła wyniki szczegółowej oceny sytuacji. W wyniku analizy Komisja doszła do wniosku, że we Włoszech występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Szczególnie słaby wzrost wydajności hamuje odzyskiwanie konkurencyjności i utrudnia obniżanie wysokiego wskaźnika długu publicznego. Szczególnie istotną wagę ma podjęcie koniecznych działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko negatywnych konsekwencji dla włoskiej gospodarki i, zważywszy na jej rozmiary, szkodliwych skutków ubocznych dla unii gospodarczej i walutowej.
- (3) W dniu 28 kwietnia 2016 r. Włochy przedłożyły krajowy program reform na 2016 r. oraz program stabilności na 2016 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (4) Odpowiednie zalecenia dla poszczególnych krajów znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020. Jak przewidziano w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽²⁾, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach wówczas, gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła dalsze szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania przez nią tego przepisu w wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z należytych zarządzaniem gospodarczym.
- (5) Włochy są objęte funkcją zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu i podlegają przejściowym ustaleniom odnoszącym się do zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia w latach 2013–2015 oraz – od roku 2016 – regule dotyczącej zadłużenia. Zgodnie z programem stabilności prognozuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB osiągnie wartość szczytową 132,7 % w 2015 r., a następnie będzie stopniowo opadać, by w 2019 r. osiągnąć poziom 123,8 %. W prognozie Komisji z wiosny 2016 r. przewiduje się, że relacja długu do PKB ustabilizuje się w 2016 r. i zacznie lekko spadać, dopiero począwszy od 2017 r. Realizacja istotnego programu prywatyzacji przedstawionego przez władze włoskie jest bardzo ważnym wyzwaniem dla Włoch, zważywszy na jego oczekiwany wpływ na redukcję zadłużenia. Chociaż działania prywatyzacyjne realizowano w 2015 r. zgodnie z planem, cel wynoszący 0,5 % wpływów z prywatyzacji rocznie w latach 2016–2018 oraz 0,3 % w 2019 r. wydaje się bardzo ambitny, biorąc również pod uwagę opóźnienia niektórych projektów prywatyzacji. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, jest wiarygodny.
- (6) W dniu 18 maja 2016 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE, ponieważ w 2015 r. Włochy nie poczyniły wystarczających postępów na drodze do osiągnięcia zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia. Analiza objęła wszelkie istotne elementy i wynikało z niej, że wymogi związane z kryterium zadłużenia należy uznać za spełnione. Komisja dokona ponownej oceny w nowym sprawozdaniu na podstawie art. 126 ust. 3 Traktatu, opierając się na prognozie gospodarczej Komisji z jesieni 2016 r., kiedy tylko będą dostępne dalsze informacje na temat powrotu na ścieżkę korekty prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2017 r.
- (7) Wiosną 2015 r. Włochom przyznano tymczasowe odchylenie o 0,4 punktu procentowego PKB od wymaganej ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r., aby uwzględnić znaczące reformy strukturalne o korzystnych skutkach dla długoterminowej stabilności finansów publicznych. W projekcie planu budżetowego na 2016 r. Włochy wystąpiły o dodatkowe odchylenie o 0,1 punktu procentowego PKB od wymaganej ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r., aby uwzględnić pozostałe reformy strukturalne mające korzystne skutki dla

⁽¹⁾ Dz.U. C 96 z 11.3.2016, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

długoterminowej stabilności finansów publicznych. Szczegółowe założenia wszystkich tych reform określono w krajowym programie reform Włoch na 2016 r., który zasadniczo potwierdza plan reform. W programie tym do obszarów reform mających wpływ na stabilność finansów publicznych zaliczono: (i) administrację publiczną i uproszczenie; (ii) rynki produktów i usług; (iii) rynek pracy; (iv) wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych; (v) edukację; (vi) przeniesienie ciężaru opodatkowania; (vii) środki mające na celu zredukowanie liczby kredytów zagrożonych i zreformowanie postępowań w sprawie niewypłacalności; oraz (viii) przegląd wydatków jako środek finansowania. Władze szacują wpływ wszystkich tych reform na realny PKB na 2,2 punktu procentowego do 2020 r., co wydaje się wiarygodne. Jeżeli reformy zostaną wdrożone w pełni i w sposób terminowy, będą miały pozytywny wpływ na stabilność finansów publicznych. Można obecnie uznać, że Włochy kwalifikują się do dopuszczenia do pełnego zakresu wnioskowanego tymczasowego odchylenia o 0,5 punktu procentowego PKB w 2016 r., o które wystąpiły, o ile prawidłowo wprowadzą uzgodnione reformy, co będzie monitorowane w ramach europejskiego semestru i uzależnione od warunków wymienionych w motywie 10.

- (8) W projekcie planu budżetowego na 2016 r. Włochy wystąpiły o dodatkowe odchylenie o 0,3 punktu procentowego PKB od wymaganej ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r., aby uwzględnić krajowe wydatki inwestycyjne w projektach współfinansowanych przez UE. Informacje przedstawione w programie stabilności na 2016 r. wydają się potwierdzać, że odchylenie Włoch od ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2016 r. jest skutecznie wykorzystywane do celów zwiększenia inwestycji. Wciąż istnieją jednak pewne wątpliwości co do wykonalności całej projektowanej sumy inwestycji współfinansowanych w 2016 r. Można obecnie uznać, że Włochy kwalifikują się do dopuszczenia do tymczasowego odchylenia o 0,25 punktu procentowego PKB w 2016 r., o ile prawidłowo wprowadzą planowane inwestycje i z zastrzeżeniem warunków wymienionych w motywie 10. Komisja przeprowadzi ocenę ex post w celu sprawdzenia rzeczywistej kwoty wydatków krajowych we współfinansowanych projektach inwestycyjnych oraz związanych z nimi ulg, do których Włochy kwalifikują się w ramach tzw. klauzuli inwestycyjnej.
- (9) W programie stabilności na 2016 r. wskazano, że wpływ, jaki na budżet wywiera wyjątkowo wysoki napływ uchodźców oraz wyjątkowe środki bezpieczeństwa jest znaczny i że należy uznać go za nadzwyczajne zdarzenie pozostające poza kontrolą rządu, zgodnie z definicją w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1466/97. Komisja jest zdania, że dodatkowy wpływ jest zgodny z szacunkami przedstawionymi w programie stabilizacji i wyniósł 0,03 % PKB w 2015 r. i 0,04 % w 2016 r. na wydatki związane z uchodźcami oraz 0,06 % PKB w 2016 r. na środki bezpieczeństwa. W związku z tym Włochy zwróciły się o tymczasowe odchylenie od wymaganej ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego. Przepisy określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1466/97 zezwalają na pokrycie tych dodatkowych wydatków, gdyż napływ uchodźców i powaga zagrożenia terrorystycznego są wydarzeniami wyjątkowymi, ich wpływ na finanse publiczne Włoch – znaczny, a zezwolenie na odchylenie od wymaganej ścieżki korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego nie zagroziłoby stabilności. Dlatego też zmniejszono wymaganą korektę prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego na 2015 r., aby uwzględnić dodatkowe wydatki związane z uchodźcami. Jeśli chodzi o 2016 r., ostateczna ocena obejmująca kwoty kwalifikowalne zostanie przeprowadzona wiosną 2017 r. na podstawie danych dostarczonych przez władze Włoch.
- (10) W swojej opinii na temat projektu planu budżetowego Włoch na 2016 r. Komisja wskazała, że w ramach „ogólnej oceny” możliwego odchylenia od ścieżki korekty prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego Komisja uwzględni ewentualną kwalifikowalność Włoch do elastyczności w ramach paktu stabilności i wzrostu, zwracając szczególną uwagę na to, czy odchylenie od ścieżki korekty byłoby rzeczywiście wykorzystane do celów zwiększenia inwestycji; czy istnieją wiarygodne plany powrotu na ścieżkę korekty prowadzącą do średniookresowego celu budżetowego; oraz czy osiągnięte są postępy na rzecz realizacji agendy reform strukturalnych, uwzględniającej zalecenia Rady. Komisja ocenia, że Włochy kwalifikują się do przyznania kolejnej ulgi wynoszącej 0,35 punktu procentowego PKB w 2016 r., uwzględniając postępy we wdrażaniu agendy reform strukturalnych, planowanych inwestycji oraz zaangażowania rządu na rzecz zapewnienia zgodności ze ścieżką korekty prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2017 r., które Komisja ponownie oceni jesienią.
- (11) Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2016 r. przewidywane pogorszenie salda strukturalnego w wysokości -0,7 % PKB w 2016 r. wskazuje na ryzyko pewnego odstępstwa od zobowiązań Włoch w ramach funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu, biorąc pod uwagę dopuszczone odchylenie, które ma umożliwić wdrożenie reform strukturalnych. W 2017 r. przy niezmiennym kursie polityki prognozy Komisji pokazują

zerowy wysiłek strukturalny w 2017 r., w wyniku którego wystąpi ryzyko znacznego odchylenia, wynoszącego 0,6 % PKB, od wymaganej korekty strukturalnej. Prognozuje się, że w 2016 r. i 2017 r. Włochy nie osiągną zgodności z regułą dotyczącą zadłużenia.

- (12) Generalnie, opierając się na ocenie programu stabilności na 2016 r. i biorąc pod uwagę prognozę Komisji z wiosny 2016 r., Rada jest zdania, że istnieje ryzyko, że Włochy nie spełnią warunków paktu stabilności i wzrostu. Kiedy tylko będą dostępne dalsze informacje na temat powrotu Włoch na ścieżkę korekty prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2017 r. Komisja dokona ponownej oceny zgodności Włoch ze ścieżką korekty prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego, opierając się na prognozie gospodarczej z jesieni 2016 r., obejmującej również projekt planu budżetowego na 2017 r.
- (13) Pomimo trwających inicjatyw służących reformie ram budżetowych podjęto dotychczas jedynie ograniczone działania w celu uwzględnienia przeglądu wydatków w konsolidacji budżetowej. W szczególności cele przeglądu wydatków zostały dalej ograniczone, a fakt, że przeglądy wydatków nie stanowią jeszcze nieodłącznej części procesu budżetowego, odbija się na jego ogólnej długoterminowej efektywności. Oczekuje się, że zakończenie kompleksowej reformy trwającego od 2009 r. procesu budżetowego uzupełni te braki, oraz sprawi, że proces budżetowy będzie bardziej zorientowany na wyniki. W celu zwiększenia zrównoważonego charakteru długu publicznego ważne jest również przyspieszenie realizacji planu prywatyzacji. System podatkowy Włoch hamuje wydajność gospodarki i nadal występuje w nim szereg problemów. Problemy te związane są z bardzo ograniczonym przestrzeganiem przepisów prawa podatkowego oraz zaległą reformą wydatków podatkowych, zwłaszcza odnośnie do obniżonych stawek podatku od wartości dodanej, jak i z przestarzałym systemem wartości katastralnych. Wszystkie te aspekty były ujęte w ustawie mającej umożliwić reformę systemu podatkowego i nie zostały wdrożone lub zostały wdrożone jedynie częściowo. Ponadto ostatnie zmiany, takie jak zniesienie podatku od nieruchomości będących głównym miejscem zamieszkania, wydają się sprzeczne z celem rozszerzenia podstawy opodatkowania i przesunięcia ciężaru podatkowego z czynników produkcji na majątek i konsumpcję.
- (14) Reforma administracji publicznej jest ważnym krokiem, który, o ile wymagane dekrety ustawodawcze zostaną przyjęte i wdrożone, umożliwi Włochom skorzystanie z oczekiwanych udogodnień wynikających ze zwiększonej skuteczności i jakości sektora publicznego. Zaproponowane w styczniu 2016 r. przez rząd dekrety ustawodawcze dotyczące przedsiębiorstw państwowych i lokalnych służb użyteczności publicznej oraz zapowiadany dekret ustawodawczy dotyczący publicznych służb zatrudnienia mają szczególne znaczenie dla usunięcia podstawowych przyczyn niewydolności. Mimo iż niedawno przedsięwzięto środki mające na celu zaostrzenie walki z korupcją (m.in. podniesiono sankcje i przedłużono terminy przedawnienia odnośnie do konkretnych przestępstw korupcji), zalecane od dawna systematyczny przegląd przepisów o przedawnieniu jest wciąż wstrzymywany. Ważną kwestią są również oszustwa księgowo. Jeśli chodzi o system wymiaru sprawiedliwości, głównym wyzwaniem pozostają długie postępowania sądowe oraz duża liczba spraw cywilnych i handlowych będących w toku. Uważne monitorowanie efektów wprowadzonych w ostatnich latach środków, mających na celu rozwiązanie tych kwestii, pomoże stwierdzić ewentualną konieczność uzupełnienia ich o dodatkowe działania.
- (15) Poczyniono pewne postępy w kierunku poprawy jakości aktywów w sektorze bankowym. Chociaż wzrost liczby nowych kredytów zagrożonych uległ w ostatnich miesiącach spowolnieniu, liczba ta utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie i nadal wywiera presję na rentowność i zasoby banków. Dodatkowo włoski system upadłości i ramy windykacji należności nie sprzyjają w wystarczającym stopniu szybkiej asekuracji kredytów zagrożonych. Od połowy 2015 r. przyjęto kilka ustaw, aby ułatwić i przyspieszyć procedury w zakresie niewypłacalności oraz egzekucji z nieruchomości, oraz zaproponowano projekt ustawy mającej umożliwić reformę ram upadłościowych. Na wpływ tych reform na długość postępowań i wartości odzysku trzeba będzie jednak jeszcze poczekać. Od początku 2015 r. Włochy przyjęły szereg środków mających wyeliminować słabości ładu korporacyjnego włoskich banków, zwłaszcza większych banków spółdzielczych, banków, których udziałowcami są fundacje, i małych banków spółdzielczych. Pełne wdrożenie tych reform pomoże zwiększyć odporność tego sektora i zapewni bardziej skuteczną alokację kredytów dla celów gospodarki realnej. Niska efektywność kosztowa w sektorze bankowym szkodzi rentowności i generowaniu kapitału wewnętrznego, zaś niski wzrost i niskie stopy procentowe stanowią dodatkowe wyzwanie. Nowe unijne ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków⁽¹⁾ zmieniły profil ryzyka obligacji wyemitowanych przez banki, których znaczne kwoty są w posiadaniu włoskich klientów detalicznych, i podkreśliły znaczenie znajomości zagadnień finansowych wśród szerokiej publiczności.

(¹) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca rami na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

- (16) W 2015 r. Włochy przeprowadziły dogłębną reformę przepisów dotyczących rynku pracy i jego instytucji poprzez reformę tzw. ustawy o zatrudnieniu. Realizacja reformy aktywnej polityki rynku pracy ma kluczowe znaczenie dla aktywizacji osób bardziej oddalonych od rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych i młodzieży. Istnieje obecnie szereg wyzwań związanych z administracją, polityką i zasobami. Wymaga to w szczególności wzmocnienia publicznych służb zatrudnienia i ścisłego monitorowania świadczenia usług. Zreformowano system przyuczania do zawodu, aby objąć nim również zwolnionych dorosłych oraz rozszerzyć możliwości dla młodzieży, lecz jego wdrażanie jest wciąż w toku. Negocjacje drugiego stopnia nie są wystarczająco rozwinięte we Włoszech, co sprawia, że wprowadzanie w przedsiębiorstwach innowacyjnych rozwiązań, które mogłyby ulepszyć wydajność i dostosować płace do warunków rynku pracy, jest trudne. Działania w tej dziedzinie należy podejmować w drodze konsultacji z partnerami społecznymi oraz zgodnie z praktykami krajowymi. Partnerzy społeczni wciąż nie osiągnęli porozumienia co do reformy dotyczącej negocjacji zbiorowych. Zgodnie z krajowym programem reform reforma ma nastąpić przed końcem 2016 r. Wskaźnik aktywności zawodowej kobiet jest jednym z najniższych w UE. To głównie kobiety korzystają z niestandardowych i niepewnych form zatrudnienia, stanowią większość wśród osób zatrudnionych na mocy umowy cywilnoprawnej oraz są szczególnie podatne na zatrudnienie w gospodarce nieformalnej. System podatkowy oraz system świadczeń zniechęca drugich żywicieli rodzin do podejmowania pracy, a ustawa o zatrudnieniu nie reguluje skutecznie tej kwestii. Ograniczona dostępność przystępnych cenowo usług opieki również stanowi przeszkodę dla aktywności zawodowej kobiet odpowiedzialnych za wychowanie dzieci i opiekę nad krewnymi w podeszłym wieku. Poziom ubóstwa jest wysoki – ponad jedna czwarta Włochów jest zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – a świadczenie pomocy społecznej jest rozproszone i na słabym poziomie. Przyjęcie i realizacja krajowej strategii walki z ubóstwem oraz racjonalizacja wydatków socjalnych mogłyby być pierwszym krokiem w stronę stopniowego wdrażania – na szczeblu krajowym i w sposób ogólnie niewpływający na budżet – stosownego systemu pomocy społecznej opartego na zasadzie aktywnego włączenia. Poczyniono znaczne postępy w zakresie reformy edukacji. Reforma szkolnictwa została przyjęta w lipcu 2015 r., zaś dekrety wykonawcze mają zostać przyjęte do stycznia 2017 r.
- (17) Poczyniono ograniczone postępy w kierunku wzmocnienia konkurencyjności w sektorze usług. Ustawa o konkurencji z 2015 r. jest wciąż przedmiotem dyskusji w parlamencie. W trakcie procedury parlamentarnej szereg zapisów, np. tych dotyczących zawodów prawniczych, zostało osłabionych. Szereg obszarów podlega wciąż nadmiernej ochronie bądź regulacji, zwłaszcza zawody regulowane, służba zdrowia, lokalny transport publiczny oraz taksówki, porty i porty lotnicze. Trudności sektora detalicznego spowodowane są wieloma niewydolnościami wynikającymi z rygorystycznych regulacji rynku. Publiczny proces przyznawania praw do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie strefy użyteczności publicznej nie wspiera konkurencyjności, zwłaszcza z powodu braku konkurencyjnych i przejrzystych procedur dotyczących systemów wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności. Środki otwarcia rynku muszą mieć oparcie w środowisku przyjaznym dla biznesu. Dokonano pewnych postępów w ramach programu uproszczeń na lata 2015–2017, który umożliwia łatwiejszą i sprawniejszą współpracę między rządem centralnym a samorządami regionalnymi. Otoczenie biznesowe we Włoszech wciąż jednak nie sprzyja wystarczająco wzrostowi i inwestycjom i obciążone jest rozdrobnionym i wielowarstwowym systemem przepisów ustawowych i wykonawczych wydawanych na różnych szczeblach administracji. Obciążenia administracyjne i regulacyjne wciąż wpływają na podmioty gospodarcze. Korzyści z pewnych udogodnień, na przykład jeśli chodzi o zakładanie firmy czy rozwiązywanie problemu upadłości, są niweczone przez słabości w zakresie pozwoleń na budowę, egzekwowania umów, płacenia podatków czy uzyskiwania kredytów. Wdrożenie krajowej strategii w zakresie zamówień publicznych, przyjętej na początku 2016 r., mogłoby również pomóc w rozwiązaniu niektórych szeroko rozpowszechnionych słabości systemowych.
- (18) W ramach europejskiego semestru Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Włoch i opublikowała jej wyniki w sprawozdaniu krajowym na 2016 r. Oceniała również program stabilności i krajowy program reform, a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Włoch w poprzednich latach. Wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej we Włoszech, ale także ich zgodność z przepisami i wskazówkami UE, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej przez wnoszenie na szczeblu UE wkładu w przyszłe decyzje krajowe. Zalecenia w ramach europejskiego semestru znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–5 poniżej.
- (19) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program stabilności, a jej opinia ⁽¹⁾ znajduje odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniu 1 poniżej.
- (20) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform i program stabilności. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1–5 poniżej,

(¹) Na mocy art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.

NINIEJSZYM ZALECA Włochom podjęcie w latach 2016 i 2017 działań mających na celu:

1. Ograniczenie w 2016 r. tymczasowego odchylenia od wymaganej na poziomie 0,5 % PKB korekty prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego do poziomu 0,75 % PKB, dopuszczonego ze względu na inwestycje i wdrażanie reform strukturalnych, pod warunkiem powrotu na ścieżkę korekty prowadzącą do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2017 r. Dokonanie rocznej korekty budżetowej wynoszącej co najmniej 0,6 % PKB, prowadzącej do osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego w 2017 r. Sfinalizowanie w trakcie 2016 r. reformy procedury budżetowej oraz zapewnienie, by przegląd wydatków stanowił jej integralną część. Zapewnienie terminowej realizacji programu prywatyzacji oraz wykorzystanie nieoczekiwanych zysków do przyspieszenia redukcji wskaźnika długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Przesunięcie obciążeń podatkowych z czynników produkcji na konsumpcję i majątek. Zmniejszenie liczby i zakresu wydatków podatkowych i doprowadzenie do końca reformy systemu katastralnego do połowy 2017 r. Podjęcie działań mających na celu poprawę przestrzegania przepisów podatkowych, w tym poprzez elektroniczne fakturowanie i elektroniczne płatności.
2. Wdrożenie reformy administracji publicznej poprzez przyjęcie i wdrożenie wszelkich koniecznych dekretów ustawodawczych, zwłaszcza tych dotyczących reform przedsiębiorstw publicznych, lokalnych służb użyteczności publicznej oraz zarządzania zasobami ludzkimi. Zaostrzenie walki z korupcją, m.in. przez rewizję przepisów o przedawnieniu przed końcem 2016 r. Skrócenie czasu trwania postępowań w sprawach cywilnych dzięki wdrożeniu reform oraz skutecznemu zarządzaniu sprawami.
3. Przyspieszenie zmniejszenia liczby kredytów zagrożonych, m.in. poprzez dalszą poprawę ram postępowań upadłościowych i windykacji należności. Szybkie ukończenie wdrażania trwających reform w zakresie ładu korporacyjnego w sektorze bankowym.
4. Wprowadzenie w życie reformy aktywnej polityki rynku pracy, zwłaszcza poprzez zwiększenie skuteczności służb zatrudnienia. Ułatwienie podejmowania pracy przez drugich żywicieli rodziny. Przyjęcie i realizację krajowej strategii walki z ubóstwem oraz przegląd i racjonalizację wydatków socjalnych.
5. Szybkie przyjęcie i wdrożenie będącej nadal przedmiotem dyskusji ustawy o konkurencji. Podjęcie kolejnych działań w celu zwiększenia konkurencyjności w zawodach regulowanych, w sektorach transportu, opieki zdrowotnej i handlu detalicznego, jak i konkurencyjności systemów pozwoleń.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 lipca 2016 r.

W imieniu Rady
P. KAŽIMÍR
Przewodniczący